

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din



Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

„JUTRA“

Beograd — Sofija

PARIZ, 2. januarja. »Tems« prinaša uvodnik o bolgarsko jugoslovenskem zblizanju dokazujoč, da predstavlja prijateljska pogodba med Jugoslavijo in Bolgarijo znaten korak naprej v pravcu pupuščanja napetosti v vzhodni Evropi. Bolgarsko jugoslovenski razgovori so tem važnejši, ker bi uspeh teh pogajanj utegnil nuditi balkanskemu sporazumu še močnejšo osnovo, kakor je sedanja. Jugoslovensko bolgarski spor bi po mnenju lista mogel biti uvod v mnogo splošnejši sporazum, tako da bi nazadnje mogla Bolgarija pristopiti k balkanskemu sporazumu. List prinaša historiat odnošajev med Beogradom in Sofijo ter opozarja, da se je na obeh straneh uvidela brezuspešnost borbe, radi česar se je pričelo delo za zblizanje obeh narodov. Besedilo pogodbe sicer še ni znano, menda pa je Jugoslavija vsekakor vodila račune s tem, da je pakt v popolnem skladu s pogodbami, ki že vežejo Jugoslavijo z državami Male antante, Balkanskega sporazuma in Francije.

RIM, 2. januarja. Prve vesti o projektiranemu jugoslovensko bolgarskem paktu so prispele iz Bukarešte. »Popolo d'Italia« povdarja, da je bil prvi korak za jugoslovensko bolgarsko zblizanje storjen pred tremi leti. Obisk bolgarskega suverena v Beogradu in obisk pokojnega kralja Aleksandra v Sofiji sta imela svoje koristne rezultate, ker so bili tedaj med Bolgarijo in Jugoslavijo vpostavljeni dobri in prijateljski odnošaji. Po smrti kralja Aleksandra se akcija ni tako hitro razvijala, da bi jugoslovensko bolgarsko zblizanje zadobilo konkretne oblike v posebnem prijateljskem paktu, ter da se na ta način zasigura politično in gospodarsko sodelovanje Bolgarije z državami Balkanskega sporazuma in Male antante. — Tedaj pa se je pokazalo, da je odmor v tej diplomatski akciji jugoslovenske vlade bil samo navidezen. »Piccolo« poroča iz Beograda, da se v beograjskih službenih krogih priznava, da niso samo v teku jugoslovensko bolgarska pogajanja, marveč, da so ta pogajanja že toliko napredovala, da se lahko v najkrajšem času pričakuje sklenitev prijateljskega pakta. Pogajanja so se začela začetkom novembra, ko je dr. Stojadinović posetil Bolgarijo. V dvorcu Kričinu je imel dr. Stojadinović dolge razgovore s kraljem Borisom in predsednikom bolgarske vlade Kiosevanom. Ob tej priliki so se začele glavne linije jugoslovensko bolgarskega pakta. Ta novi sporazum predstavlja potrditev prijateljstva, ki je nastalo v jugoslovensko bolgarskih odnošajih ob obisku kralja Borisa v Beogradu decembra 1933 in katero prijateljstvo je prišlo pozneje do še vidnejšega izraza ob priliki obiska kralja Aleksandra v Sofiji v letu 1934. Kakor se doznava, vsebuje novi jugoslovensko bolgarski pakt obojestransko jamstva dosedanjih meja. Poleg tega pa zajamčuje obojestransko podporo Jugoslavije in Bolgarije v političnem ter diplomatskem pogledu, potem pa tudi klavzulo o dobrohotni nevtralnosti v slučaju konflikta ene od obeh pogodbenih držav s katerokoli ne balkansko državo. Turčija je bila prva obveščena o teh pogajanjih in je takoj dala svoj pristanek, kar je storila tudi ČSR. Zatem je bila obveščena o tem tudi romunska vlada, ki je tudi na to pristala. Turški zunanji minister Ruždži Aras pa je prevzel nalogo, da o tem obvesti grško vlado in neseneši njen pristanek.

Blumov optimizem

L. 1937. bodi leto miru

PARIZ, 2. januarja. Havas poroča: V svojem novoletnem govoru je predsednik francoske vlade Leon Blum dejal: »To, česar si predvsem želimo, ne samo sebi, ampak Evropi in vsemu svetu, to je mir. Naj bi leto, ki pričinja, bilo leto miru. Naj bi to leto pripomoglo, da pripravimo dolgi niz mirovnih let, ki naj temu letu sledijo. Ob alternativni »vojna ali mir« ni nič tako velika vrednota kakor je mir. Toda to največjo željo človeštva je treba privedi v življenje. Kar se mene tiče, živo verujem v mir, in to ne radi tega, da ne bi morali poznati nevarnosti, ki ogrožajo mir, marveč radi tega, ker zavisli to od naše močne odločnosti, da premagamo te nevarnosti in težave. Verujem, da je mogoče postaviti osnove neke splošne mirovne ureditve, osnovane na načelu pravičnosti, enakosti in solidarnosti držav, ki bodo vsem narodom osigurale normalno življenje, in ki bodo vsem dopuščale koristno delo za napredek držav, ki so sedaj primorane, da mnogo trošijo za svojo vojaško obrambo. To je moja vera in ker govorim v imenu demokracije, se nikdo v Franciji in izven Francije ne bo čudil, če dodam svojemu globokemu prepričanju še to, da bodo demokratične ustanove največ pripomogle k osiguranju splošnega miru ter da bo zajednica narodov in demokratičnih vlad predstavljala tudi vnaprej pogoj miru. Ta želja po miru pa ni mogla preprečiti vlade v prizadevanju, da ne bi bila storila vsega potrebnega, da se v napetosti trenutka ubrani eventualnega napada. Obrambna sila naše vojske je okrepljena vezi, ki družijo Francijo z vsemi prijateljskimi državami.« Zatem je Leon Blum še govoril o napredku Francije, o zboljšanju življenjskih pogojev v Franciji, o potrebi ustvaritve novega državnega in družabnega reda ter o protiakcijah, na katere je francoska vlada pripravljena v zvezi s problemi valutnega izenačenja. Ob zaključku pa je Leon Blum dejal: »Radi tega apeliram, da sodeluje z nami vsakdo, ki čuti za narodnimi interesi in vsakdo, ki je pripravljen, da izvrši svojo državljansko dolžnost. «Sloga med državljani«, tako je naš največji francoski genij definiral domovino.«

Zblizanje Praga — Berlin via Rim

RIM, 2. januarja. Tukajšnji listi poročajo, da bo v kratkem pripotoval v Italijo čehoslovaški ministrijski predsednik dr. Hodža, ki se bo ob tej priliki sestaj s Mussolinijem. V zvezi s tem naglašajo listi, da ne bo dr. Hodža ob priliki projektiranega sestanka s Mussolinijem sprožil samo vprašanje, ki se tičejo učvrstitve italijansko čehoslovaških odnošajev, marveč bo ob tej priliki s posredovanjem Ri-

ma skušal doseči zblizanje Praga in Berlina. Italijansko časopisje pozdravlja pisanje čehoslovaških listov, z organom predsednika vlade dr. Hodže »Venkovom« na čelu, ki zagovarja potrebo, da prizna čehoslovaška aneksija Abesinije in sproži akcijo, da bi to čimprej storile tudi vse države Male antante solidarno s Čehoslovaško.

Mesta v Vahodna Afrika v Španija

RIM, 2. januarja. Kakor se doznava iz dobro poučene strani je pred par dnevi iz Gaete odplul parnik »Lombardia« v zaščiti teme s 3500 italijanskimi prostovoljci v Španijo. Pred odplutjem parnika je bilo čutilo prizadevanje, da se zbudi vtis, da odpluje »Lombardia« v vzhodno Afriko. Sredi pogajanj za nevmešavanja se

je transport prostovoljcev za nekaj časa ustavil. Medtem so se v raznih manjših laških pristaniščih zbirali nadaljni kontingenti. Ni pa bilo mogoče doznati, če so odšli še drugi slični transporti v Španijo. Iz druge strani se doznava, da se v vladnih krogih označujejo takšne vesti kot plod zlobne propagande.

Zakaj ni mogel Franco zavzeti Madrida

RIM, 2. januarja. »Giornale d'Italia« skuša dokazati, da sta sovjetska Rusija in Francija s svojimi akcijami v Španiji pogazili sporazum o nevmešavanju. Navedeni list zatrjuje, da so španski marksisti pred nekoliko tedni razpolagali samo z omejenim številom topov do 12 cm. Sedaj pa so iznenada dobili 80 novih topov raznih kalibrov, ki so vsi ruske proveniencije. Topništvu za obrambo Madrida poveljuje francoski častniki. Med letali, ki so jih španski levičarji dobili v zadnjem času, se posebno odlikujejo majhna lovška letala, ki razvijajo izredno veliko

brzino, kakor tudi majhni bombniki, ki so vsi izdelani v sovjetski Rusiji. Razen teh ruskih letal imajo branilci Madrida mnogo britanskih lovskih letal tipa Fairey ter francoskih letal tipa Breguet in Dewoitine. V zadnjem času so se v borbah uporabljal tudi tanki novega tipa, ki jim poveljuje neki sovjetski general. Isti list prinaša izjavo generala Franca, ki pravi, da niso njegove čete mogle zavzeti Madrida radi tega, ker brani špansko prestolnico 100.000 mož, večina tujcev, ki so preskrbljeni z vsem potrebnim orožjem s strani onih sil, ki z njimi simpatizirajo.

Italijanska želja: konfiscira naj se španska vlada

RIM, 2. januarja. Zadržanje italijanske vlade napram španskim dogodkom se je nenadno spremenilo. Pred nekaj dnevi se je zdelo, da je Italija pripravljena na kompromis in da je popustljivejša od Nemčije, to pa radi gotovih ozirov napram Veliki Britaniji. Sedaj pa se kaže, da bo italijanska vlada reagirala na angleško francosko demaršo na isti način kakor nemška vlada. Glede odgovora, ki ga bo italijanska vlada dala na francosko britanski korak, se doznava, da se bo ta odgo-

vor popolnoma skladal ne samo z nemško, ampak tudi s portugalsko vlado. — Doznava se, da je italijanski poslanik v Londonu Grandi predlagal, da se poleg prepoveda odpošiljanja prostovoljcev v Španijo izvedejo tudi drugi kontrolni ukrepi, ki naj gredo za tem, da se začasno konfiscirajo vse zaloge zlata španske državne banke, ki jih je vlada Larga Caballera prenesla ter deponirala pri raznih bankah v Parizu in Londonu.

Pabecki

KOŠAŠKA POLITIKA.

Prejeli smo: »V nekem tukajšnjem listu sem te dni bral na široko pisan članek o popravljenih košaških cestah. Čast in slava bivšemu županu Cerinšku, ki jih je popravil. Sedaj pa čakamo, kedaj nam bodo uredili vodovod s higienično vodo.« Košaški občan, volilec in davkoplačevalec.

»SLOVENE« V OPOZICIJI.

»Del. politika« piše: »V opozicijo se je preselil »Slovenec«. V torkovi številki se je razkoračil v članku »Centralizem in siromaščina« proti nameri, da bi se ustanovil centralni fond za zimsko pomoč, v katerega bi po mnenju ministra Cvetkovića moral plačati vsak zaposlen državljan letno po en do dvanajsetni zaslužek. Slovenija bi morala plačati 16 odstotkov te vsote, to je 8 milijonov dinarjev, dobila bi pa — kakor je to sedaj običaj. — Zelo lepo, da so gospodje pri »Slovencu« radi tega hudi, toda kaj to pomaga! G. minister Cvetković ima gotovo pooblastilo vseh članov vlade, ker bi sicer ne mogel napovedati uvedbe novih ogromnih socialnih davščin na mezde in plače delavcev in nameščencev. O tem pa »Slovenec« ničesar ne pove. Pa vendar ne, da ima Peter Rešetar v »Slov. Gospodaru« prav, ko napoveduje za Tri Kralje velike dogodke? Ali se gospodje pri »Slovencu« nazadnje res vadijo sedeti v opozicijskih klopih?«

NOVI TEDNIK.

Skupina zagrebških intelektualcev bo pričela z izdajanjem svojega tednika. — Uredništvo lista bo prevzel dr. Stjepan Buč. List se bo urejeval v duhu hrvatskega nacionalizma.

NOVOLETNA BESEDA NOTRANJEGA MINISTRA.

Na Novega leta dan je v radiju spregovoril notranji minister dr. Korošec, ki je med drugim izjavil sledeče: Potem, ko je govoril o občinskih volitvah, ki da so bile svobodne in ki da so se vršile v duhu absolutnega respektiranja zakonov, je povdarjal, da kriminaliteta v našem narodu ne pada v toliki meri, kakor bi bilo v intencijah vlade in njenih organov, čemur pa ni kriva policija, ker ona dela z vsemi silami za spodbijanje kriminalitete, marveč splošna moralna kriza, ki je zajela naš narod in ki se pojavlja tudi v časopisju, literaturi, filmih, izložbah in v družbi sploh. V borbi proti komunizmu lahko beležimo gotove pozitivne strani, četudi so negativne še precej velike. Zato pa niso prilike v intelektualnem delu našega naroda tako zadovoljive. Notranji minister se temu ne čudi, ker velja v današnji družbi kot posebno salonska moda biti levčar in še bolj salonska biti skrajni levčar. Ta komunizem je zajel že mlade kandidate za intelektualni stan in tudi mlade intelektualce same. V vzgoji mladine je mnogo zaslepljenosti in mnogo nemarnosti.

Dacujte za spomenik blagovodno pokojnega viteškega kralja Aleksandra I Zedinitelja v Mariboru. Pisarna: Mestno poglavarstvo, Rotovski trg 1, soba št. 6a

Naše gledališče

Jelka Igličeva v „Plesu v Savoyu“

Za Silvestrovo so uprizorili v Narodnem gledališču P. Abrahamovo znano opereto »Ples v Savoyu«, katere premiera je bila v lanskem sezoni. Predstava je bila tem zanimivejša, ker se nam je po Madeleini v podajanju P. Udovičeve in Z. Gjungjenčeve predstavila v tej vlogi naša nova operetna diva Jelka Igličeva. Četudi dejanski začetnica v tej vlogi, je vendarle igravsko in pevsko rešila svojo nalogo tako dobro in vsestransko zadovoljivo, da ji je spričo velikega napredka, ki ga je izkazala v teku par mesecev delovanja na mariborskem odru, mogoče prorokovati prav lep razvoj in sigurno uspevanje na operetnih tleh. Zvonkost svojega prijetnega soprana, ki je prišel v vseh teh številnih savoyjskih šlagerjskih spevih do krepkega izraza (Poročna noč, Izplača se ženski ljubezen, Zvest... itd.), je podčrtavala s spremljajočo polno izraznostjo v

igri in plesih. Če je bila ta Madeleine v podajanju Zl. Gjungjenčeve ob lanskem gostovanju operno poudarjena, tako v stilu igre kako petja, in če je bila Madeleine P. Udovičeve operetno na široko razmaknjena in ognjevita, potem je Madeleinin lik, ki nam ga je prožila na Silvestrovo zvečer J. Igličeva, nekje v hvalevredni sredini. To in ono je pri njeni Madeleini spominjalo na Gjungjenčevo, to in ono morda na Udovičovo. Bilo pa je nesporno tudi par momentov, ko je Igličeva ubrala morda najboljši način prikazovanja. Ta slednja okolnost ji je kot začetnici v tem večjo čast.

Tudi ostali sodelujoči so z našim marljivim dirigentom Herzogom in skrbnim operetnim režiserjem Harastovim na čelu so s svojim vidno prizadevanjem pripomogli k lepemu uspehu silvestrske predstave. -ec.

Socialni problemi

Hišice ob gozdnih robovih: francoski predlog za rešitev stanovanjskega problema

Pod splošnim naslovom »Le prolétariat et la propriété« (Proletariat in lastnina) prinaša vedno zanimivi, svetovno znani časopis »Revue de Paris«, članek, ki ga je o socialnih problemih napisal Comte de Fels. Temu sestavku se pozna rahel dih Proudhonovega duha — ne duh mladega, radikalnega, ampak starega Proudhona. Razprava v teoriji sicer ni popolnoma neoporečna in bi praktična izvedba tega načrta naletela prav gotovo na težkoče političnega, socialnega in gospodarskega značaja, je pa kljub neki naivnosti vendarle poučna tudi za druge države. Prinaša podoben predlog za rešitev socialnega vprašanja v Franciji, ki naj se izvrši samo z rešitvijo stanovanjskega problema!

Izmed obeh obstoječih lastninskih načinov, to je zasebni in skupni (kolektivni) lastnine, naj delavec in na splošno mali človek »ne uživa samo prve ali druge, ampak kar obe naenkrat«. Kolektivno lastnino lahko doseže po preprosti uporabi širokega francoskega združnega zakona iz leta 1920, ki mu omogoča praktično, dejansko možnost za pridobitev zemlje. Zasebno lastnino pa si lahko pridobi z obdavčenjem velike imovine v prid vsem državljanom. Pisatelj navaja potem podrobno sestavine velike francoske narodne imovine, ki je podzavljena. Te imovine ne predstavljajo samo obdelana in neobdelana posestva, ki gredo v stotine in tisoče, kljub temu pa tvorijo le eden, čeprav pre-

cejšnji del po vseh pokrajinah razkropljenega bogastva; vendar pa ta posestva še davno niso vse, pa tudi gozdovi, ki merijo več milijonov hektarov, ne tvorijo večine tega ogromnega bogastva. K temu spadajo še številni zemeljski zakladi in različni drugi objekti, kakor so na primer: velika alžaška ležišča kalijeve soli pri Mulhousenu z osemnajstimi jaški, nekdanje državne železnice in druga železniška omrežja (v nasprotju z velikimi železniškimi progami, ki so bile prej na splošno v zasebni posesti), nato še telefonska omrežja in telefonske naprave, velike ladjedelnice in orožarne, ogromna kolonialna posest, državna trgovina in številni monopoli, predvsem tobačni monopol, proizvodnje vžigalic, smodnik, izdelovanje sestavljenega (sintetičnega) dušika v Toulouseu, prodaja špirta itd. Sem je treba pristiati še velike žrebčarne in kobilarne, razne delavnice in tovarne, državna kopališča in zdravilišča Vichy, Aix-les-Bains in Amélie-les-Bains, regal od prirastka morskega dna in še marsikaj drugega.

V tej veliki imovini znaša poleg neštevilnih poslopij in zemljišč že samo gozdna posest celih šest milijonov hektarov. Če bi jo razdelili, bi zadostovala tridesetim milijonom delavskih družin, da si postavijo hiše s pripadajočimi vrtovi, če računamo za vsako družino samo dvatisoč kvadratnih metrov stavbišča in k temu spadajočega prostora. Francija pa seveda nima trideset milijonov delav-

skih družin, ampak neprimerno manj in sicer kvečjemu dva milijona. Za dodelitev zemljišča po dvatisoč kvadratnih metrov za vsako hišo in družino torej sploh ne bi bilo treba teh državnih gozdov razkosati. **Zadostovalo bi, da se na robu vsakega gozda izloči štiristo do šeststo tisoč hektarov za stavbišča in zato, da dobijo revnejši ljudje še košček zemlje, po katerem hrepenijo.** Kolikor se industrijska središča ne nahajajo v bližini državnih gozdov, ne bi bilo pretežko zaokrožiti zemljišča predvsem z zameno za odgovarjajočo zasebno gozdno posest.

Poleg tega bi ta pravi način uživanja državnih gozdov koristil tudi v narodnogospodarskem oziru. Naselbine so namreč po tem načrtu namenjene za delavce, ki bi si zgradili svoje hišice večinoma kar sami. Sveže posekan les in drugo gradivo, ki bi ga pridobili pri krčenju gozda, bi uporabili pri gradnji, s čimer bi se v narodnogospodarskem pogledu izognili v prvi vrsti stroškom za prevoz od drugod in prekupovanju (primer: te-

zenska »Sibirija«). Delavec bi s tem »dobil hišico v dar«. Pridobil bi si lasten dom, vrt in majhen sadonosnik, dovolj prostora za rejo perutnine, kozce ali celo krave. Taka socialna sprememba bi služila seveda tudi državnim interesom politično in gospodarsko z okrepitevijo oziroma vsaj z razbremenitvijo kupne moči. Pomisliti je treba, da je tako naseljevanje na državna zemljišča bilo v vseh časih in v neštevilnih pokrajinah le konservativno sredstvo.

Toliko o pridobitvi individualne posesti. V pogledu kolektivne lastnine stremi pisatelj te razprave po vsem videzu precej nad razširjeno načelo stavbenih združenj. Pred očmi ima namreč neko vrsto državne hipoteke, nanašajoče se na omejeno velikansko javno gozdno in drugo posest, ali pa misli celo še na nadaljnji »dar v obliki državnega zemljišča« kot prvo pobudo za združno gradnjo malih hiš. **Skupna združna lastnina** bi potemtakem tvorila po njegovem mnenju velik narodni sklad.

Domaci razgledi

Ob prvi uprizoritvi Ferjan-Justinove otroške tragedije „Slavček“

Po tednih velikega truda, požrtvovalnega dela in priprav je P. R. K. v Murski Soboti uprizoril mladinsko spevoigro »Slavček«. Avtor M. Ferjan je vzel snov iz rudarskega življenja; vodi nas v po kateri Slovec toliko hrepeni, da bi pomagal bolni materi. Vsi zakladi, ki si jih nabere pa ne prebude več mrtve mamice. V teh sanjah, ko zaman čaka očeta pred gostilno, Slavček umre. Skupno z mamico odideta v večnost.

Glasba, ki jo je priredil prof. U. Justin, je igro zelo poživela, saj je bila zložena za mladino tako, kakor jo more le ona sprejemati in podajati. Že v prvem dejanju se je skladatelj pokazal mojstra — pesem popotnika je bila nagajena z burnim aplavzom. Pri rajanju in petju otrok je glasba prav posrečeno vzeta po narodnih motivih. Umiranje Slavčka je simbolično predočila glasba, ki je poglobila tragično sceno, kar je marsikomu privabilo solze. Glasbeni in dramski višek je bil dosežen v tretjem dejanju. Mal palčki tekajo po ritmu pravljicne glasbe in prinašajo težke kepe zlata. Iz zlatih rudokopov se čuje pesem rudarjev, ki tolčejo s težkimi kladivi po zlati rudi. Nato opravičijo marljivi delavci najprej svojo večerno molitev, nakar se prične zabava. Mali metuljčki razvedrijo z ljubkim baletom mrko čelo kralja zlate dežele. Ko pride čas počitka uspava vila Zvezdana trudne rudarčke. S svojo pesnijo je v vseh zapustila najlepši vtis. Dejanje konča z odhodom mamice in Slavčka med nebeške krilate ob zvokih harmonija in mlad. zbora, ki zapoje pe-

sem materinske ljubezni, žrtvovanja in se izlije v mogočni: Hozana na višavah...

Delo, prežeto z otroško udano ljubeznijo in zaupanjem v bodočnost je uprizoril Pomladek R. K. murskosoboške gimnazije in snovne šole s sodelovanjem gimn. pevskega zbora in mladinskega salonskega orkestra. Lepo je uspela prireditelj, ki so jo dvakrat ponavljali, namenjena v podporo najsiromašnejšim. Posebej pa je treba še poudariti in pohvaliti trud avtorja M. Ferjana, učitelja osn. šole, in skladatelja U. Justina, prof. glasbe na drž. real. gimnaziji, ki se nista ustrašila napora ter obogatila slovensko mladinsko literaturo z novo igro.

Elegantne večerne frizure

salon
12 **Zakrajšek Anka, Stolna 1.**

Za pomožno akcijo so prispevali: po 150 Din: dr. Kraus Herman, Paltauf Marija, dr. Sedaj Herman, uprav. »Vetrinjski dvor«, Vertnik Amalija, Girstmayer F., Laufer Josip, dr. Mayer Alojz. Po 100 Din: Flieger Anton, Glavič Marija, dr. Dolar Anton, Birtič Ernest, Kravos Ivan, dr. Trstenjak Alojz, prof. Gasparin Filip, dr. Černič Mirko, Klemenčič Vinko, Gvajc Ida, Lubanšek Terezija, dr. Bučar Edward, dr. Fornazarič Slavko, Heinz Viljem, Hergouth Fran, Faschman Amalija, dr. Boštjančič Leopold, ph. mr. Minašnik Franc, Fibbia Terezija, Hochmüller Ivan, Rečnik Alojz, Hranilno in posojilno društvo, Kreiner in drug, Potočnik Ferdo, Heger Ana in Marija.

Živali kot zdravniki

Nedavno je angleški poznavalec ptičev Kiver G. Pike izdal zelo obširno razpravo o ptičji medsebojni pomoči in zdravniški umetnosti. Ta lepa in deloma tudi ganljiva dejstva zaslužijo, da izve o njih čim več ljudi.

Kos — reševalec.

Nekoč je hotel Pike slikati kosa, ko čepi s svojimi mladiči v gnezdu. Ker so bili mladi kosi že godni in so znali že letati, jih je Pike h gnezdu privezal in je čakal, da bi priletela še stara dva. Kosja mamica je bila kmalu pri gnezdu in je poskušala z vabečim glasom priključiti mladiče s seboj, a mladi kosi niso mogli z njo, ker so bili privezani. Tedaj pa je priletel stari kos, spoznal vzrok neprijetnega položaja svojih mladičev in se je takoj lotil reševanja. V par minutah so bile vezi razvozlane in ptičja družina je veselo odletela.

Skobec si sam pomaga iz pasti.

Drugokrat je Pike opazoval skobca, ki je zašel v ptičjo zanko. Vrvica se mu je ujedla v nogo in preplašena žival si je z obupnimi osvobodilnimi poskusi svoj položaj le še poslabšala, ker se je zanka vedno tesneje zadrževala. Slednjič se je ptič umiril, je napeto premotril usodni voz in ga začel s spretnimi kretnjami razvezovati. To delo je opravil prej ka-

kor katerikoli ptičar, potem pa je zmago-slavno odletel.

Med najlepše povodne ptiče spada pisani vedomec, ki pa izumira, ker nima miru pred ptičarji. Ta žival se obnaša v podobnem položaju vedno tako, da doseže uspeh. Ko se je nekoč zaletel naravnost v ptičjo mrežo, je po prvem razburjenju opustil vsak gib, ki bi ga v mrežo še bolj zapletel. Tako mirno in preudarno vedenje mu je pomoglo do zaželjene svobode.

Temu »pravilnemu obnašanju«, ki je prvi pogoj za popravilo škode, se pridružuje še pravcata »zdravniška umetnost« pri živalih, za koje imamo danes že mnogo primerov in dokazov.

Slina — zdravilno sredstvo.

Vsakemu kmetu in lovcu je prav dobro znano, da uporabljajo sesalci slino kot splošno zdravilno sredstvo. Pes in mačka si ližeta rane in rada ližeta tudi svoje mladiče. Vsi vemo, kako rad obliže pes svojemu gospodarju roko. Nastala je domneva, da vsebuje slina teh živali snovi, ki ubijajo bolezenske klice in ki zdravijo rane. Mačka se »umiva« skoraj vedno po jedi, torej takrat, ko ima največ slin. To »umivanje« bo imelo nemara samo ta smisel, da odstrani iz dlake vse škodljivce, ki bi kmalu povzročili kakšno bolezen, če bi slina ne imela takega razkuževalnega učinka. Najnovejša raziskavanja so to domnevo potrdila in so do-

kazala, da taka razkužila zares obstajajo. Tudi za človeško slino bo najbrže veljalo isto in bodo znanstvena raziskavanja na to stvar prav sigurno razčistila. Pri čebelah, mravljah in muhalah lahko opazujemo, da se rade čistijo. Te živalice si redno ostrgavajo svoje nožice in krilca, česar sigurno ne delajo samo radi snage.

Ptičji — kirurgi.

Ta »zdravilna veda« pa je pri živalstvu še dosti bolj razvita. Dokazano je, da so na primer ptiči kar celi kirurgi. Če si zlomi ptič perut ali nogo, kar se večkrat zgodi, bi človek mislil, da je s tem njegova usoda zapečatenata. Ako bi to držalo, bi morali pač dan na dan nahajati sestradane ptiče z zlomljenimi perutnicami. Dejstvo pa je, da le redkokdaj najdemo kakšnega takega ptiča. Živali se namreč same smotrno zdravijo in negujejo. Najprej si poiščejo skrit kraj, kjer so varne pred svojimi sovražniki. Tukaj se morajo seveda držati »dijete«, ki jim jo predpisuje radi poškodbe omejeno gibanje. Ujede postanejo na ta način za par tednov drugim pticam nenevarne, saj morajo ostati za ta čas večinoma na istem mestu in se morajo hraniti vegetarijanski.

Vsakemu ljubitelju živali je prav dobro znano, da živijo tudi psi in mačke vegetarijanski, kadar ni s prebavo kaj v redu. Takrat se »pasejo« po travi, kar spada tudi v poglavje o zdravniški umetnosti med živalmi.

V posameznih slučajih so ljudje opazovali jastrebe z zlomljenimi perutnicami, ki so se skrili v travi, se skromno hranili in so bili po treh tednih spet zdravi in čili. Da so kosti ozdravele, je storila seveda narava sama, ki ima pa itak pri vsakem zdravljenju najvažnejšo vlogo. Saj tudi zdravnik navadno zlomljeni udle pravilno namesti, predpiše mir in pušči, da se stvar sama zaceli.

Pogostoma se zgodi, da morajo živali svoje bolne tovariše med tem počivanjem oskrbovati in negovati. Mnogo zanesljivih opazovalcev je ugotovilo, da delajo tako ptiči, pa tudi podlasice, podgane in jazbeci. Teh dokazov je toliko, da o tem dejstvu ne moremo več dvomiti.

Ljudje, ki dobro poznajo ptičje življenje, pa so celo dognali, da taki »bolniki« v mnogih slučajih sami pospešijo zdravljenje z ovoji iz ilovice z vlepilnim puhom in perjem. Zlomljenih kosti seveda ne znajo naravnati, radi česar se ne zadržujejo pravilno. Kljub temu pa žival pridobi spet vsaj delno okretnost in zmožnost za preživljanje, kar je boljše, kakor da bi po poškodbi poginila.

Že do zdaj se je nabralo toliko dokazov za to naravno zdravniško umetnost, da ne moremo o njej dvomiti, pa itaj smo še tako kritični. Načrtna raziskavanja v tej smeri bodo brez dvoma privedla še do pravih presenečenj in tudi do koristnih rizkritij.

Mariborske in okoljske novice

Kako so Mariborčani prešli v I. 1937

Vsi lokali nabit polni. Posebna atrakcija letošnjega silvestrovanja je bil krasno uspeli Silvestrov večer Sokola Matič v vseh prostorih Narodnega doma, ki so bili nabit polni sokolskega in Sokolu naklonjenega občinstva, ki je dajalo navdušeno priznanje izvajalcem obširnega silvestrskega sporeda. Naši vrli mariborski gasilci so silvestrovali v unionskih prostorih. Skoro v vseh večjih lokalih so gostje s posebnim žrebanjem, ki je odločalo o silvestrovski sreči, imeli možnost, da dobijo v dar dobro pitane prešička, če se jim je pač sreča nasmehnila. V gledališču so žrebali kar tri darila, in sicer prešička, gosko in zajca. Prešička je dobil zas. uradnik Kraut, ki je ta dar prepuštil igralcem, zajca urar Bizjak, gosko pa loža št. 1. Lastniki mariborskih kavarin so kakor običajno pogostili svoje goste s tradicionalnim silvestrskim puncem, po polnoči pa se je mnogokje zapevnil silvestrski šampanjec. Ni pa bilo tega toliko, kakor v zlati konjunkturi povojnih let. Mariborčani so tudi letos, kakor vsako leto, v dobrem silvestrskem razpolo-

ženju prešli v novo leto.

Silvestrovanje je bilo tudi v Studencih zelo živahno. Sokolsko društvo v silvestrovalo v Sokolskem domu, gasilci v gostilni g. Grneka, Narodna odbrana pa v gostilni g. Spureja. Poleg teh večjih prireditev pa je imela še vsaka gostilna svojo prireditev. Vse prireditve so bile dobro biskane in so potekle brez incidentov. Najlepše so imeli Sokoli. »V luči velemesta« je bil naslov prireditvi. Dekoracija, delo akad. slikarja br. Kavčiča, je bila zares velemestna. Program, ki je obsegal 17 točk, je bil zanimiv in pester. Za komične nastope so skrbeli br. Mlakar, Skilan, Girgič in Kumperščak. Sijajni pevski jazz-kvartet je moral vsako točko ponoviti. Dobremu vojaku Švejkju so se vsi do srca nasmejali. Telovadne in plesne točke so naštudirali br. Župan in Kovačič ter s. Tajzel, ter so bile vse dovršeno podane. Atrakcija za sebe je bil studenški koledar, delo br. Blažiča, ki ga je pojasnjevala studenška kronika v 276 verzih. Obiskovalci niso mogli prehlaliti imenitnega sporeda.

V I. 1936 je bilo v Mariboru 28.588 tujcev

Tujski promet v Mariboru v času od 1. januarja 1936 do 31. decembra 1936 nudi sledečo sliko: Jugoslavija 20.597, Avstrija 3.714, Belgija 11, Bolgarija 11, Čehoslovaška 2.087, Anglija 62, Francija 58, Grška 10, Holandska 14, Italija 422, Madžarska 190, Nemčija 999, Nordijske zemlje 46, Švica 95, Poljska 121, Romunija 44. Ostala Evropa 92, Severna in ju-

zna Amerika 33, Oostali kontinenti 22. — Skupno je bilo torej v Mariboru v preteklem letu 28.588 tujcev. Inozemcev je bilo 7.991, tuzemcev pa 20.597. Ti tujci so prenočevali 41.703 noči. Če vzamemo povprečno nočeno za 30 Din, potem so prinesli samo v nočnihih tujci v Maribor 1.251.090 dinarjev.

Veliko penezov... V preteklem mesecu je bilo pri tukajšnji glavni carinarnici 6.521.153,75 dinarjev dohodkov, in sicer na uvozu 6.492.180,50, na izvozu pa Din 28.973,25. Depozit 427.875,25 Din.

Iz železniške službe. Iz Slov. Bistrice je premeščen na Pesnico prometnik Richard Blažič, iz Pesnice v Slov. Bistrico pomožni prometnik Janez Šušteršič. — Prometnik Anton Škrobar je premeščen s Pragerskega h koroškemu kolodvoru v Mariboru.

Bog daj srečo! Poročali so se te dni: prof. tuk. trg. akademije in znani kulturni delavec dr. Vladimir Kralj in gđ. Hilda Lobe, hčerka industrijca ter veleposelnika iz Slovenj. gradca. Unger Edv., strugar d. ž. in Blažič Ana, šivilja, Nekrepova ul. št. 6. — Inž. Voršič Josip, elekroinž., Vrbanova ul. 19 in Leskovar Anica, učiteljica, Kamniška c. 9. — Zonka Ivan, drž. uradnik, Rab in Zecmayer Marija, zasebnica, Wien XVI., Hübergasse 3. — Dvoršak Ivan, pasarski pomočnik, Mlinska 28 in Rebernik Matilda, zasebnica, Koroška c. 47. — Stanoga Herman, slikarski mojster, Tvorniška 22

16. **AKADEMSKI PLES 5. jan. 1937**
»Union«. Plesni orkester »Ronny«.

in Planine Albina, zasebnica, Dravska 13. — Motoh Heribert, drogist, Korošče-va 6 in Roj Frančiška, nameščenska, Koroška c. 47. — Lepenik Friderik, trg. pomočnik, Koroška c. 17 in Jerman Frančiška, tkalka, Smetanova 48. — Tuš Ivan, polic. stražnik, Koroška c. 43 in Di Monte Neža, kuharica, Tattenbachova ul. 2. — Roš Simon, zasebni uslužbenec in Kunčič, zas. uradnica, Mlinska ul. 34. — Novosel Nikolaj, narednik-vodnik kr. mornarice »Dubrovnik« in Vodopivec Anžela, zasebnica, Meljska c. 34. — Hanzič Jakob, krojač in Tomažič Marija, tkalka, Aleksandrova c. 33. — Tršar Stanislav, ključavničar in Allmajer Hildegarda, šivilja, Mlinska ul. 18. — Planinc Leopold, sodar, pomoč. in in Kokol Marija, tov. delavka, Trdinova ul. 18. — Cigan Jožef, sin posestnika in Bodanac Veronika, pos. hči iz Tišine, Kos Friderik, skladiščnik, Prištan 2 in Vagrin Marija, šivilja, Marmon-tova ul. 6. — Mihurko Janez, tkal. pom., Tezno, Gregorčičeva ul. 12 in Točaj Antonija, predica, istotam. — Nerat Ivan, slihotvni pom., Tezno, Korošče-va ul. 6 in Poznič Ivana, sukarica, istotam. — Zenz Leopold, tov. strojni mizar, Delavska ul. 37 in Lank Terezija, predica, istotam. — Mlinarič Karl, livar drž. žel., Koseskega

ul. 28 in Hodžar Adela, šivilja, Malgajeva ul. 3. — Wusser Ferdinand, šol. upravitelj, Zabrdno 6, Sorica in Reiter Berta, šivilja, Mejna ul. 14. — Vidič Andrej, tov. mehanik, Pobrežje, Gosposvetska 47 in Golja Justina, šivilja, Pobrežje, Vrtna ul. 17. — Sinkovič Ladislav, tov. ključavn., Metelkova ul. 7 in Kramberger Roza, po strežnica istotam. — Knezar Mihael, predilec, Pobrežje, Gubčeva 30 in Sveršek Ana, predica, Tezno, Prešernova 3. — Šerbel Anton, ključavn. drž. žel., Tezno, Ptujška c. 66 in Podlipnik Marija, pos. hči, Tezno, Ptujška c. 65. — Gabriel Al., slik. pom., Zg. Radvanje 10 in Orešnik Frančiška, šivilja, Sp. Radvanje 11. — Juršič Otmar, tkalec, Delavska 67 in Gruber Jožefa, tkalka, istotam. — Simonič Ivan, ključavn. drž. žel., Tezno, Cankarjeva 9 in Kosec Marija, snovalka, Tezno Ptujška c. 52. — Gunzer Adolf, šofer, Vojašniška ul. 10, in Vekjet Zora, Pobrežje, Zrkovška c. 26. — Kolarič Ivan, predilec, Pobrežje, Ipavčeva ulica 7, in Marko Štefanija, tkalka, istotam. — Wernig Franc, mizarski pomočnik, Radvanje-Nova vas, Vrecl Rotova ul. 3, in Krašovec Frančiška, tkalka, istotam. Bilo srečno!

Mestna podjetja, avtobusni promet, priredi v nedeljo 3. I. posebno vožnjo na Pohorje in sicer odhod v nedeljo ob 7. uri zjutraj iz Gl. trga, odhod iz Pohorja od odcepa ob 17. uri. Cena do odcepa Din 20, do Reke Din 12. Prijave do 18. ure v prometni pisarni na Gl. trgu, telefon št. 2275. Istočasno se sprejemajo prijave za povratek. Cena ista.

Po mestu in okolici pobira neki invalid, ki ni član udruženja prostovoljne prispevke v imenu udruženja vojnih invalidov z nabiralno polo. Ker za to ni pooblaščen, opozarjamo vsakogar, da blagovoli neopravičenca prijaviti policijski oblasti.

Društvo »Jadran«. Odborova seja se bo vršila v ponedeljek 4. januarja 1937. ob 20. uri v društvenih prostorih. Radi važnega dnevnega reda udeležba za vse odbornike obvezna. Posebna vabila se ne bodo razposlala.

Univerzalni umetnik Vilko in popularna ruska šanzonetka Margit v Veliki kavarni.

Glasbena Matica. Prihodnja pevska vaja je zaradi akademskega plesa šele v petek.

Družabni večer priredi Sokol Maribor III (Krčevina-Košaki) v torek, dne 5. januarja 1937 ob 20. uri v restavraciji ge. Ramšakove (prej Voller, pred

tovarno Mirim). Ta večer ima namen, da se članstvo med seboj dobro spozna in razvedri. Vabljeni je vse članstvo in prijatelji Sokolstva. Vstopnine ni, program je pester! Sodeluje priznani »Jazz«. K čim večji udležbi vabi staro in mlado odbor.

Jadranašji in Jadranašice! Prva pevska vaja moškega zbora je v ponedeljek, ženskega zbora pa v četrtek. Vsi polnoštevno. Pevovodja.

Spomenica Rdečega križa. Društvo Rdečega križa je dalo tiskati »Spomenico društva Rdečega križa«, v kateri je popisano življenje in delo društva v naši državi od njegove ustanovitve do danes. Knjiga je okusno natisnjena in obsega 30 tiskanih pol s 7 slikami izven besedila na linem papirju ter 159 slikami med besedilom. Cena knjigi je Din 18.— Knjiga se naroča pri Glavnem odboru društva Rdečega križa v Beogradu, Simina ulica 19, ali pri Dravskem banovinskem odboru društva Rdečega križa v Ljubljani, Gosposvetska cesta 2., II. Hkrati naj naročniki nakažejo navedeni znesek Din 18.— ter Din 3,50 za pošt-nino. Knjiga se pa lahko pošilja tudi po povzetju ter se bodo v tem slučaju pristeli k znesku Din 18.— stroški za pošiljanje po povzetju.

Iz staro-katoliške cerkve: Na področju mariborskega vikarijata je bilo v minulem letu 1936 rojenih 7 dečkov in 3 deklice, skupaj 10 otrok. Umrla sta 2 moška 1 odrasel in 1 otrok. Poročilo se je skupaj 23 parov, od teh 4 pari iz sosednjih župnij.

Hotel Osterberger Ptuj sporoča, da bodo cenj. obiskovalcem poleg vseh jugoslovenskih listov na razpolago tudi avstrijski, nemški in italijanski listi.

Od 11. januarja do 5. februarja t. l. bo konskripcijski urad mestnega poglavarstva v Mariboru v smislu določil § 5 zakona o volilnih imenikih popravljaj stalne volilne imenike mestne občine mariborske. V tem času se bodo v konskripcijskem uradu sprejemale stranke ob delavnikih le od 10. do 12. ure pred-poldne.

960 aretacij je izvršila mariborska policija v letu 1936. Število dokazuje, da je kriminaliteta v Mariboru precej velika.

Trenja v vestak kardinalov

RIM, 2. januarja. Papeževu zdravstveno stanje se je zelo poslabšalo. Zdravniki so izgubili vsako upanje, da bi okreval. Zastrupljenje krvi v levi nogi prehaja na ostale dele trupla. V najbližem slučaju bi mogoč papež živel do konca januarja. V vatikanskih krogih so na vse pripravljeni se vršijo primerne priprave. Kardinali so dobili vabilo, da se podajo v Rim na

Francoski parlament in senat podaljšala staro leto za 24 ur

PARIZ, 2. januarja. V parlamentarnem življenju Francije se je moralo staro leto podaljšati za polnih 24 ur, ker je hotela vlada še v letu 1936 spraviti pod streho proračun in zakon o davčni reformi, da bi isti stopili v veljavo že s 1. januarjem 1937. Ob priliki zasedanja zbornice in senata na Silvestrovo so se nekoliko minut pred polnočjo ure ustavile, da se na ta

Taginil je dokument nemške vojne napovedi l. 1914

PARIZ, 2. januarja. Pri pregledu arhiva zunanega ministrstva v zvezi s špijonažno aiero ministrilne uradnice

PRAGA, 2. januarja. Po informacijah iz dobro poučenih krogov bo tudi čehoslovaška vlada v najkrajšem času priznala italijansko aneksijo Abesinije in bo v Addis Abebi uredila konzulat. Med Prago, Beogradom in Bukarešto se vr-

Mlado življenje — žrtev preječ razgibanega silvestrovanja

V Velj Polani so obhajali v neki tukajšnji gostilni Silvestrovo. Med gosti je bil tudi 28 letni posestniški sin Jožef Gjerkeš. Veti večer je potekel v najlepšem redu, proti jutru pa so se fantje pričeli pre-rekati ter so se naposled zabliskali noži in je obležal v mlaki krvi s prerezano žilo odvodnico posestniški sin Jožef Gjerkeš. Takoj so poklicali zdravnika; toda vsa prizadevanja, da bi mu rešili življenje, so bila zaman in je Gjerkeš nekaj časa zatem izdihnil. Na mestu dogodka so takoj prispeli tudi orožniki, ki so aretirali

ZDRAVNIK: kašhite!
BOLENIK: Ne morem gospod doktor, ravno- kar sem pojedel



BONBON
6349
PROIZVOD »UNION«, ZAGREB.

Kino

Kino Union. Danes glasbeu veselo- igr »Alotria«. Adolf Wohlbrück, Renate Müller, Jeny Jugo in Heinz Rühman.

Narodna gledališče

REPERTOAR:

Sobota, 2. januarja ob 20. uri: »Ukročena trmoglavka«. Znižane cene. Zadržlj. Nedelja, 3. decembra ob 15. uri: »Zorka«. Zadržlj. Globoko znižane cene. Ob 20. uri: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Zadržlj. Globoko znižane cene. Sprememba nedeljskega repertoarja! Radi nenadne obolelosti gđ. Igljčeve se mora nedeljski repertoar spremeniti, da uprizaro popoldne ob 15. uri zadržlj. v sezoni češko uspelo veseloigro »Zorka« po globoko znižanih cene. Zvečer ob 20. uri bo zadnja uprizaritev Cankarjeve večno aktualne farse »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Veljajo globoko znižane cene.

Prihodnjo soboto je premiera Žigonove drame »Kadar se utrga oblak«. To izredno močno delo, ki slika propast bogate hiše trškega mogotca Kalana, spada med najuspelejša dramska dela novejšje slovenske književnosti in je pisano zelo učinkovito. Delo pripravlja glavni režiser J. Kovič. Zasedba: Kalan — P. Kovič, njegova žena — Kraljeva, Lojze, njegov sin — Nakrst, žagar Andrej — Gorinšek, njegova hči Lenka — Rasbergerjeva, njegovc Izda — Košič, poštar Pavlič — Košuta.

V dobro poučenih krogih prikrivajo, da se v zvezi z izvolitvijo novega poglavarja katoliške cerkve napovedujejo velike težave. Italijanski kardinali imajo sicer v konklavu večino, niso si pa med seboj edini. Prva skupina, ki je naklonjena fašizmu, forsira pripadnike iz svojih vrst, dočim se druga skupina vzema za strogo nevtralnost Vatikana.

način simbolično nakaže nadaljevanje 31. decembra. Seja se je pa tako zavlekla, da se je morala ponoči prekiniti in v peti zjutraj nadaljevati. Nekaj minut pred polnočjo se je na Novega leta dan sprejeli finančni zakon z državnim proračunom in davčnim zakonom. Zatem so se zopet spravili v tek zaustavljene ure.

Linderjeve se je ugotovilo, da je izginil tudi dokument, ki vsebuje vojno napoved Nemčije Franciji leta 1914.

šljo pogajanja, ki zasledujejo cilj, da sledita Čehoslovaški tudi Jugoslavija in Romunija ter da priznata izvršeno delstvo v vzhodni Afriki. Doznava se, da nameravajo države Male antante skupno vzeti na znanje aneksijo Abesinije.

krivce ter jih zaprli. Včeraj popoldne je bila obdukcija trupla pokojnega Jožefa Gjerkeša, ki je dognala, da je pokojni umrl na posledicah izkrvavitve.

Z zlomljeno nogo so odpemili mario. reševalci izpred kavarne »Astoria« v bolnišnico g. Rosenfelda Antona iz Ptujja. Ko je hotel spraviti svoje vozilo v pogon — ga je avto stisnil k drugemu vozilu, ki je istotako stalo pred kavarno — in mu zdrobilo nogo v kolenu

Časniške gredice

Žrtve svete španske inkvizicije v številkah

»Del. politika« poroča v svoji novoletni številki: »Zgodovina Španije je pisana s krvjo in potrjena s hekatombami nedolžnih človeških žrtev, ki jih je zahteval brezobzirni boj mogočnikov za oblast in posest. Kako neusmiljen pa je bil ljudski protivnik, nas uče strahote svete španske inkvizicije, ki je pod krinko vere in pobijanja krivoverstva zapirala, mučila, morila in sežigala na grmadah nedolžne ljudi, da je potem cerkev lahko zaplenila zemljo in imetje pridnih poljedelcev in meščanov. Pasti je moralo na tisoče žrtev, predno je iz koščkov zemlje, drug poleg drugega, nastala ogromna cerkvena in plemiška posest.

To pa se je zgodilo, kakor nam povedo suhe številke, ki jih navaja zgodovinar Cuendas v svoji l. 1920 v Parizu izišli knjigi »Zgodovina inkvizicije« tako-le:

(Prve številke kažejo: Živih na grmadah sežganih; druge številke: naslikanih ali v rakvah sežganih; tretje številke: obsojenih na galejo ali ječo): L. 1481. — 1498. pod prvim generalnim inkvizitorjem Tomažem Torquemado 10.220, 6.840, 97.371; L. 1498.—1508. pod drugim inkvizitorjem Dezo 2.592, 892, 32.952; L. 1508. —1517. pod tretjim inkviz. Cismerosem 3.564, 2.232, 48.059; L. 1517.—1521. pod četrtim inkviz. kasnejšim papežem Adrianom Florencijem 1.620, 560, 21.835; L. 1523.—1545. pod petim inkviz. Alfonzom Mamriquezom 2.250, 1.125, 11.250; L. 1545.—1546. pod šestim generalnim inkviz. Tabero 840, 420, 6.520; L. 1546.—1550. pod sedmim inkvizitorjem Loxiso 1.320, 660, 6.580; L. 1550.—1597. pod vlado kralja Filipa II. 3.990, 1.845, 1.850; L. 1597.—1621. pod vlado kralja Filipa III. 1.840, 692, 10.716; L. 1621.—1665. pod vlado kralja Filipa IV. 2.852, 1.428, 14.080; L. 1665.—1700. pod vlado kralja Karola II. 1.630, 540, 6.812; L. 1700.—1746. pod vlado kralja Filipa V. 1.600, 760, 10.000; L. 1746.—1759. pod vlado kralja Ferdinanda VI. 15, 8, 190; L. 1759.—1788. pod vlado kralja Karola III. 9, —, 60; L. 1788.—1808. pod vlado kralja Karola IV. —, —, 50.

Napoleon je s svojo vojsko leta 1808. na pohodu v Španijo zatrl sveto inkvizicijo.

Ptujske novice

Uspeh »Akcije za pomoč bednih«. Božična obdaritev od strani »Akcije za pomoč bednim« je imela po zaslugi ptujskega meščanstva in širših krogov izven mesta, ki so pokazali razumevanje za socialne potrebe, popoln uspeh. Tako je mogla akcija pri obdaritvi, ki se je vršila pod vodstvom mestnega župana g. Dr. Remca v posvetovalnici na magistratu, nuditi iz poklonjenih daril vsem službeno registriranim siromakom, v kolikor jih ni že obdarovala kaka druga karitativna ustanova, in sicer 155 osebam primerno božično naklonilo. Dokazana darežljivost meščanstva je porok, da bodo ta ne samo tolikanj potrebna mlečna akcija za siromašno deco, temveč tudi ogrevalnica postali v najkrajšem času dejstvo. Ko se tako odbor akcije za pomoč bednim kakor tudi mestna uprava v imenu obdarovanih siromakov zahvalujeta vsem dobrotnikom, prosita one, ki še niso prispevali svojega dela, da to sedaj store, posnemajoč svoje someščane.

Surov nočni napad. Ko sta se zakonca Trafela preteklo noč vračala od nekega sovaščana na svoj dom v Ljubstavi, ju je napadel neznan storilec, ki se je spraval najprej na moža, ko mu je priskočila nje gova 28 let stara žena Neža Trafela na pomoč, jo je obdelal z nožem in ji prizadjal težke rane, posebno na levi roki, kjer ji je prerezal mišičevje do kosti. Težko ranjeno ženo so spravili v ptujsko bolnišnico, storilec pa zasledujejo orožniki.

Razglašen je konkurz o premoženju Rudolfa Partha, posestnika in gostilničarja na Muti, ter njegove žene Marije Parth. Konkurni sodnik Franc Zörer, upravnik mase Maks Menhart, namestnik javnega notarja v Marenbergu.

Grška kmetijska petletka. Grška diktatorska vlada Metaksasa, ki je doslej že izdelala socialno desetletko in gospodarsko štiriletko, je sedaj izdelala še načrt za kmetijsko petletko. Z obsežnimi namakalnimi in melioracijskimi deli naj bi se izboljšalo grško kmetijstvo in s tem tudi trgovinska bilanca, ki trpi predvsem zaradi prevelikega uvoza žitaric. Načrt predvideva 830 milijonov drahem investicij, in sicer za leto 1937, 300 milijonov, za leto 1938, 130 milijonov, po 131 milijonov pa v naslednjih treh letih.

ZLATI NAKIT
v veliki izbiri! Vratne verižice od Din 80.— naprej, pri grajskem urarju, Maribor, 5666

NAZNANILO!
Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem prevzel 1. januarja gostilno Požauko v Košakih. Priporočam se za obilen obisk ter želim vsem svojim cenjenim gostom veselo »Novo leto«! Anton Zmavc, gostilničar. 5

Išče se **TOLMAC.**
vešč angleškega, francoskega, italijanskega, španskega in finskega jezika. Ponudbe pod »Vešč« na upravo lista.

Prodaj
KOMPLETNA KUHINJA
poceni napredaj. Vprašati pri mizarstvu Anton Maver, Koroška c. 46. 16

MOŠKI PLAŠČ
na prodaj za Din 100.—. Praprotnikova 3. 14

MLAD PES.
čuvaj. napredaj. Naslov v upravi lista. 10

Radj preselitve ugodno napredaj

TRGOVINA
v Mlinski 1. 4

Prodaj globok **OTROŠKI VOZIČEK,**
dobro ohranjen. Naslov v upravi lista. 1

Kupim

PO NAJVIŠJIH CENAH
kupuje staro zlato Ant. Kliffmann, Aleksandrova 11. 6653

Dober. rabljen **GLASOVIR**
(Stutzflügel) z angl. mehanizmom kupim. Ponudbe na Drago Hasl. učitelj glasbe, Ptuj. 6615

KUPIM MOTORNO KOLO.
kupnina ne sme presežati Din 2000.—. Ponudbe pod »Trepežno« na upravo lista.

PISALNI STROJ
kupim za Din 1200.— do 1300.—. Ponudbe pod »Cenno« na upravo lista.

Stanovanje

DVA GOSPODA
ali gospodični sprejemem takoj na stanovanje in hrano. Koroška cesta 20-I, pri Glavnem irgu. 5646

SPREJMEM GOSPODA
na hrano in stanovanje. Težno, Stritarjeva ul. 3. 15

SOBO
s štedilnikom oddam. Aleksandrova c. 32-II. 3

Sobo odda

DVA GOSPODA
sprejem na stanovanje in hrano ali brez. Strossmajerjeva 9. 11

SPREJMEM DVA GOSPODA ALI GOSPODIČNI
na stanovanje in hrano. Trubarjeva 9. prtljiče. 9

Na stanovanje sprejemem **GOSPODA.**
Koroščeva 6-II, vrata 8, 6597

Oddam trisobno parketirano **STANOVANJE**
s kuhinjo in vrtom, v I. nadstropju. Betnavska 23. 6594

Zgubljeno

Kdor bi kaj vedel o **ORIGINALNEM VOLČJAKU,**
normalne velikosti, ki je te dni pobegnil v mariborski okolici, naj to pismeno sporoči na upravo lista.

SOBO
tako oddam gospodu. Etažna kurjava, uporaba kopalnica. Naslov v upravi. 6605

OPREMLJENO SOBO
ali prazno tako oddam. Aleksandrova c. 32-II. 15

SONČNO SOBO
oddam, tudj dijaku. Gregorčičeva 6-II. levo. 13

Kupujte svoje potreščine pri naših inserentih!

Veselo in srečno novo leto želi

Viktor Retek

strokovna čevljarska popraviljalnica, Maribor, Vetrinjska ul. 18.

PREVZEM RESTAVRACIJE

Cenjenem občinstvu naznanjam, da sem prevzel s 1. januarjem od gospoda Plauca, restavratorja pri »Roži« na Koroški cesti 3. Prizadeval si bom cenjene goste kar najbolje postreči in se priporočam za obisk. 20

M. Stebler, gostilničar.

Veselo in srečno Novo leto želi turška **MEDIČ-ZANKL**
tovarnica olja, lakov in barv 6
podružnica Maribor Glavni trg 20

POSOJILNICA

R. Z. Z. O. P.

MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVljena LETA 1882



Stanje hranil. vlog blizu 60 milijonov Din
Rezervni sklad nad 10 milijonov Din



Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Mali oglasi

Posest

Večdružinska hiša, stara, in stavbišče, center, 160.000.—
Vinotoč z obrestonosno hišo 165.000.—
Dvodržińska vila blizu kolodvora Din 155.000.—
Družinske hiše in posestva od 10.000 dinarjev naprej.
Posestvo s premogom blizu Maribora 180.000.—
Gostilne graščine, trgovine, žage prodaja Posredovalnica Maribor, Slovenska ul. 26. 17

LEPA ENODRUŽINSKA HIŠA
z nekaj zemlje, zraven glavne ceste, ugodno na prodaj. Cena Din 28.000. Vprašati pri F. Rudl-u, trgovina, Rošpoh, Sp. Kungota. 2

POSESTVO
kupim, nekje ob Sotli. Ponudbe pod »Domačija« na upravo lista.

Razno

JEDILNE IN SPALNE SOBE.
sperane, politirane, pleskane ter kuhinjske, najmoderneje opreme po najnižjih cenah. Mizarstvo in zaloga pohištva Kompara, Aleksandrova 48

DVKOLESA
se sprejmejo preko zime v shrambo. Očiščenje, emajliranje z ognjem, poniklanje in pokromanje najceneje. Zaloga dvokoles, šivalnih strojev, in otroških vozičev za igranje. Najnovejši modeli! Nizke cene! Ceniki franko! Tribuna F. Batjel, podružnica, Maribor, Aleksandrova c. 26. 6213

Spomnite se CMD!

KOLESARJI!

Vaša kolesa so potrebna temeljitega popravila, kakor emajliranja, poniklanja itd. Obrnite se na znano strokovnaško mehanično delavstvo **Justin Gustinčič,** Maribor, Tattenbachova ul. 14, tel. 21-30, kjer vam kožo popravijo, da vam služi kakor novo. Shramba koles čez zimo. 6317

JOS. TICHY IN DRUG

Konces. elektrotehnično podjetje, Maribor Slovenska ul. 16, tel. 27-56. Izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloga pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ulica 22 nasproti tvrde V. Weixl. 9-t.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na ogul Gosposke - Slovenske ulice

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica